Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

4. september 2025 *

Eelotsusetaotlus – Sotsiaalpoliitika – Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) raamkokkulepe tähtajalise töö kohta – Klausel 4 – Õpetajad, kes on omandanud töökogemuse teatud koolides, mille toimimine ja korraldamine ei kuulu riigi pädevusse – Tähtajatult tööle võtmine riigikoolidesse – Tööstaaži määramine töötasu määramiseks – Riigisisesed õigusnormid, mis ei näe ette niisugustes koolides täitunud töötamisperioodide arvesse võtmist, mille toimimine ja korraldamine ei kuulu riigi pädevusse – Erinev kohtlemine, mis põhineb muul kriteeriumil kui see, kas töösuhe on tähtajatu või tähtajaline – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 20 ja 21 – Kohaldatavus – Liidu õiguse kohaldatavuse puudumine

Kohtuasjas C-543/23 [Gnattai] [i],

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunale di Padova (Padova esimese astme kohus, Itaalia) 14. augusti 2023. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. augustil 2023, menetluses

AR

versus

Ministero dell'Istruzione e del Merito,

menetluses osales:

Anief – Associazione Professionale e Sindacale,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president I. Jarukaitis, kohtunikud N. Jääskinen, A. Arabadjiev (ettekandja), M. Condinanzi ja R. Frendo,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik G. Chiapponi,

arvestades kirjalikku menetlust ja 12. märtsi 2025. aasta kohtuistungil esitatut,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

[i] Kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– AR, esindajad: *avvocati* G. Rinaldi ja N. Zampieri,

– Anief – Associazione Professionale e Sindacale, esindajad: *avvocati* A. Dal Ferro, F. Ganci ja W. Miceli,

– Itaalia valitsus, esindajad: S. Fiorentino ja G. Palmieri, keda abistasid *avvocati dello Stato* A. Berti Suman ja L. Fiandaca,

– Euroopa Komisjon, esindajad: S. Delaude ja D. Recchia,

olles 5. juuni 2025. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada ELTL artiklit 157, Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 20 ja 21 ning nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta (EÜT 1999, L 175, lk 43; ELT eriväljaanne 05/03, lk 368), lisatud 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta (edaspidi „raamkokkulepe“) klausli 4 lõiget 1, nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust (EÜT 2000, L 180, lk 22; ELT eriväljaanne 20/01, lk 23), nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (EÜT 2000, L 303, lk 16; ELT eriväljaanne 05/04, lk 79), Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artiklit 14 ning Torinos 18. oktoobril 1961 allkirjastatud Euroopa sotsiaalhartat (muudetud kujul) (edaspidi „Euroopa sotsiaalharta“).

2 Taotlus on esitatud ARi ja Ministero dell’Istruzione e del Merito (Itaalia haridus- ja teadusministeerium; edaspidi „haridusministeerium“) vahelises kohtuvaidluses ARi tööstaaži määramise üle.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Raamkokkuleppe klausli 1 kohaselt on selle eesmärk esiteks parandada tähtajalise töötamise kvaliteeti, tagades mittediskrimineerimise põhimõtte kohaldamise, ja teiseks luua raamistik, et vältida kuritarvitusi, mis võivad tuleneda järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamisest.

4 Raamkokkuleppe klausli 2 „Reguleerimisala“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Kokkulepet kohaldatakse tähtajaliste töötajate suhtes, kellel on tööleping või töösuhe, nagu see on määratletud liikmesriigi seadustes, kollektiivlepingutes või praktikas.“

5 Raamkokkuleppe klausel 3 „Mõisted“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. „Käesolevas kokkuleppes tähendab „tähtajaline töötaja“ isikut, kellel on vahetult tööandja ja töötaja vahel sõlmitud tööleping või töösuhe, milles töölepingu või töösuhte lõpp on määratud objektiivsete tingimustega, milleks võib olla konkreetse kuupäeva saabumine, konkreetse ülesande lõpetamine või konkreetse sündmuse toimumine.

2. Käesolevas kokkuleppes tähendab „võrreldav alatine töötaja“ töötajat, kellel on samas asutuses määramata tähtajaga tööleping või töösuhe, mis on sõlmitud sama või samalaadse töö või tegevuse kohta, võttes arvesse erialast ettevalmistust ja oskusi. Kui samas asutuses ei ole võrreldavat alatist töötajat, tehakse võrdlus kehtiva kollektiivlepingu alusel või kollektiivlepingu puudumise korral vastavalt riigi seadustele, kollektiivlepingule või praktikale.“

6 Raamkokkuleppe klausel 4 „Mittediskrimineerimise põhimõte“ sätestab:

„1. Töötingimuste osas ei kohelda tähtajalisi töötajaid vähem soodsalt kui võrreldavaid alatisi töötajaid seetõttu, et neil on tähtajaline tööleping või töösuhe, välja arvatud juhtudel, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused.

[…]

4. Eriliste töötingimustega seotud teenistusaega käsitlevad nõuded on tähtajaliste töötajate ja alatiste töötajate jaoks ühesugused, välja arvatud juhul, kui eri pikkusega teenistusaega käsitlevatel nõuetel on objektiivsed põhjused.“

Itaalia õigus

7 16. aprilli 1994. aasta seadusandliku dekreedi nr 297, millega kinnitatakse igat tüüpi koolides kõikidel tasemetel õpetamist käsitlevate õigusnormide konsolideeritud redaktsioon (decreto legislativo n. 297 – Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative vigenti in materia di istruzione, relative alle scuole di ogni ordine e grado; *GURI* nr 115 regulaarne lisa nr 79, 19.5.1994; edaspidi „seadusandlik dekreet nr 297/1994“), artiklis 485 on sätestatud:

„1. Keskharidus- ja kunstikoolide õpetajate puhul tunnustatakse eespool nimetatud riigikoolide ja riiklikult tunnustatud erakoolide, sealhulgas välisriigi koolide õpetajate töötamist koosseisuvälise õpetajana […] töötamisena koosseisulise õpetajana nii õiguslikult kui ka rahaliselt täies ulatuses […].

2. Samadel eesmärkidel ja samas ulatuses, nagu on märgitud lõikes 1, tunnustatakse seal nimetatud töötajate töötamist riiklikes tütarlastekoolides ning töötamist koosseisulise ja koosseisuvälise töötajana riiklikes põhikoolides või riigi või kohalike omavalitsuste lepingulistes põhikoolides, sealhulgas nimetatud tütarlastekoolides ja välisriigi koolides, samuti rahvakoolides, subsideeritud koolides või abikoolides.

3. Põhikooliõpetajate puhul tunnustatakse samadel eesmärkidel ja samas ulatuses, nagu on märgitud lõikes 1, töötamist koosseisuvälise õpetajana riiklikes põhikoolides, riiklikes tütarlaste põhikoolides või riigi või kohalike omavalitsuste lepingulistes põhikoolides, riiklikes või riiklikult tunnustatud erakeskkoolides ja kunstikoolides, rahvakoolides, subsideeritud koolides või abikoolides, […]“.

8 10. märtsi 2000. aasta seaduse nr 62, mis sätestab võrdsetel alustel põhineva üldharidussüsteemi ning õiguse õppimisele ja haridusele (legge n. 62 – Norme per la parità scolastica e disposizioni sul diritto allo studio e all’istruzione; *GURI* nr 67, 21.3.2000; edaspidi „seadus nr 62/2000“), artikkel 1 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ilma et see piiraks põhiseaduse artikli 33 lõike 2 sätete kohaldamist, koosneb riiklik haridussüsteem riiklikest koolidest ning nendega pariteetsetest era- ja munitsipaalkoolidest. Vabariik on seadnud esmatähtsaks eesmärgiks laiendada pakutavaid haridusvõimalusi ning suurendada nõudlust elukestva õppe järele alates lapsepõlvest.

2. „Pariteetsed koolid“ on kõikidest kehtivatest õigusnormidest tulenevate tagajärgedega – eelkõige mis puudutab õigust anda välja kehtivaid haridust tõendavaid dokumente – mitteriiklikud, sh kohaliku omavalitsuse õppeasutused, mis vastavad alates lasteaiast üldistele hariduskorraldustele, on kooskõlas perekondade haridusalaste nõudmistega ning mida iseloomustavad lõigetes 4, 5 ja 6 sätestatud kvaliteedi- ja tõhususnõuded.

3. Pariteetsetele erakoolidele on tagatud täielik kultuurilise ja pedagoogilis-didaktilise suunitluse vabadus. Õppetegevus põhineb põhiseaduses sätestatud vabaduspõhimõtetel, arvestades kooli õppekava. Kuna pariteetsed koolid osutavad avalikku teenust, võtavad nad vastu kõik isikud, kes nõustuvad nende õppekavaga ja esitavad kooli astumise avalduse, sealhulgas puudega õpilased. Õppekava võib määrata kultuurilise või usulise orientatsiooni. Sellele vaatamata ei ole õpilastele kohustuslikud õppetöövälised tegevused, mis eeldavad või nõuavad teatud ideoloogia või usutunnistuse järgimist.

4. Pariteetsena tunnustatakse seda taotlevad mitteriiklikud koolid, kes sõnaselgelt kohustuvad rakendama lõigete 2 ja 3 sätteid ning vastavad järgmistele nõuetele:

a) neil on põhiseaduse põhimõtetele vastav õppekava ning kehtivatele eeskirjadele vastav õppekorraldussüsteem; nad esitavad dokumendi, milles on nimetatud juhtimise eest vastutav isik, ja avalikustavad oma finantsaruanded;

b) neil on kooli tüübile sobivad ja kehtivatele eeskirjadele vastavad ruumid, mööbel ja õppevahendid;

c) kooli kollegiaalorganid on loodud ja töötavad demokraatliku osaluse alusel;

d) kool võtab vastu kõik õpilased, kelle vanemad seda taotlevad, tingimusel et õpilastel on soovitud klassi astumiseks vastavat haridustaset tõendav dokument;

e) nad kohaldavad kõiki kehtivaid eeskirju puudega või ebasoodsamas olukorras olevate õpilaste lõimimise kohta;

f) nad korraldavad terviklikku tasemeõpet; pariteetsust ei saa anda üksikute klasside osas, välja arvatud juhul, kui alustatakse uue tervikliku tasemeõppega, mida alustatakse esimesest klassist;

g) õpetajatel on kutsekvalifikatsiooni tõendav dokument;

h) juhtidel ja õpetajatel on individuaalsed töölepingud, mille puhul on järgitud asjaomase sektori riiklikke kollektiivlepinguid.“

9 3. juuli 2001. aasta dekreetseaduse nr 255, millega kehtestatakse kiireloomulised sätted, et tagada 2001.–02. õppeaasta sujuv algus (decreto-legge n. 255 – Disposizioni urgenti per assicurare l'ordinato avvio dell'anno scolastico 2001/2002; *GURI* nr 153, 4.7.2001; edaspidi „dekreetseadus nr 255/2001“), artikli 2 lõige 2 näeb ette, et selle asemel, et korraldada avalikke konkursse õpetajate tähtajatuks töölevõtmiseks, võib haridusministeerium kasutada alalisi reservnimekirju, mis kehtivad kuni ammendumiseni ja mille raames „[a]lates 1. septembrist 2000 pariteetsetes koolides täitunud töötamisperioode võetakse arvesse samas ulatuses nagu riigikoolides täitunud töötamisperioode“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

10 Õpetaja AR, kellel on õigus õpetada itaalia keelt, ajalugu ja geograafiat, töötas aastatel 2002–2007 viie tähtajalise lepingu alusel „pariteetses“ koolis seaduse nr 62/2000 artikli 1 lõike 2 tähenduses.

11 Haridusministeerium võttis ARi 1. septembril 2008 tähtajatult tööle õpetajana riigikooli. Seoses töölevõtmisega õpetaja tööstaaži määramisel määras ministeerium ta palgaastmele, millele vastab „tööstaaž null aastat“. Nimelt leidis ministeerium sisuliselt, et seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485 ei võimalda põhikohtuasja hageja tööstaaži arvutamisel arvesse võtta pariteetses koolis täitunud tööaastaid.

12 AR esitas Tribunale di Padovale (Padova esimese astme kohus, Itaalia), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus, hagi, milles palus, et haridusministeerium võtaks arvesse tööstaaži, mille ta omandas pariteetses koolis töötades, väites, et seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485 rikub raamkokkuleppe klauslit 4 ning harta artikleid 20 ja 21.

13 25. veebruaril 2022 astus mittetulunduslik ametiühingute ühendus Anief – Associazione Professionale e Sindacale selles kohtus menetlusse.

14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et seadusandliku dekreedi nr 297/1994 kohaselt tunnustas haridusministeerium riigikoolidega samaväärsena kolme liiki erakoole, nimelt lepingulised koolid, seaduslikult tunnustatud koolid ja võrdväärsed koolid. Selles seadusandlikus dekreedis oli lisaks ette nähtud, et töökogemust, mille õpetajad on omandanud oma tööülesannete täitmisel eelkõige võrdväärsetes koolides ja lepingulistes koolides, tuleb arvesse võtta nende õpetajate tööstaaži määramisel, kui ministeerium võtab nad tähtajatult tööle.

15 Seadus nr 62/2000 asendas need kolm erakoolide kategooriat üheainsa koolikategooriaga „pariteetsed koolid“. Dekreetseaduse nr 255/2001 artikli 2 lõike 2 kohaselt peetakse töökogemust, mille õpetajad on omandanud töötamisel koolis, mis on pärast 1. septembrit 2000 tunnistatud pariteetseks kooliks, nende õpetajate tähtajatult tööle võtmisel sama ministeeriumi juures samaväärseks töökogemusega, mis on omandatud riigikoolides töötades. Corte suprema di cassazione (Itaalia kassatsioonikohus) praktikast tuleneb siiski, et esimesena nimetatud töökogemust ei saa nende õpetajate tööstaaži määramisel tööle võtmisel haridusministeeriumi poolt arvesse võtta selle palgavahemiku määramiseks, millesse nad tuleb määrata, seda eelkõige põhjusel, et puudub õigusnorm, mis sellist arvesse võtmist võimaldaks.

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb, kas raamkokkuleppe klausliga 4 on kooskõlas see, et samade õpetajate töötasu määramisel ei võeta arvesse pariteetsetes koolides omandatud töökogemust.

17 Nimelt tähendaks see arvesse võtmata jätmine seda, et õpetajaid, kelle töösuhe pariteetsetes koolides oli tähtajaline, koheldakse ebasoodsamalt kui õpetajaid, kes on töötanud riigikoolides tähtajatute lepingute alusel ja kelle omandatud õpetamiskogemust võetakse nende töötasu määramisel arvesse, kuna esimesena nimetatud õpetajad ei ole läbinud avalikku teenistusse pääsemise konkurssi.

18 Nende kahe õpetajate kategooria olukord on aga võrreldav, kuna ei ole mingit vahet riigikoolis tähtajatult töötava õpetaja ning pariteetses koolis tähtajaliselt töötava õpetaja ametikohal, haridusel, ülesannetel ja töökohustustel ning Corte suprema di cassazione (kassatsioonikohus) on tunnistanud, et need kaks koolikategooriat on „igas osas“ võrdsed.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab lisaks, et asjaolu, et töötasu määramisel ei võeta arvesse pariteetsetes koolides omandatud töökogemust, ei ole põhjendatud asjaoluga, et need koolid on eraõiguslikud õppeasutused. Nimelt ei sõltu kogemusest tulenev pädevus sellest, kas tööandja on era- või avalik-õiguslik isik. Lisaks lubas liikmesriigi seadusandja tööstaaži arvutamisel arvesse võtta nii era- kui ka avalik-õiguslike tööandjate juures täitunud õpetamisperioode, sealhulgas riigikoolides tähtajaliselt töötavatel õpetajatel täitunud õpetamisperioode.

20 Seda arvesse võtmata jätmist ei saa õigustada ka erinevustega pariteetsetesse koolidesse ja riigikoolidesse õpetajate tööle võtmise korra vahel. Nimelt ei ole asjakohane, kas riigikoolides on korraldatud tähtajatule õpetajakohale avalik konkurss, kuna seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485 näeb ette, et tähtajatult tööle võtmisel võetakse haridusministeeriumi poolt staaži arvutamisel arvesse nii töötamisperioode nendes koolides, kus õpetajaid võetakse tööle konkursi korras, kui ka koolides, kus see nii ei ole.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et asjaolu, et töötasu määramisel ei võeta arvesse pariteetsetes koolides tehtud õpetamistööd, on vastuolus ka harta artiklites 20 ja 21 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõttega. Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et põhikohtuasjas vaidluse all olevad riigisisesed õigusnormid kohtlevad põhjendamatult erinevalt pariteetsete koolide õpetajaid ja eelkõige selliste endiste võrdväärsete ja lepinguliste koolide õpetajaid, mis muudeti 2000. aasta jooksul „pariteetseteks koolideks“. Pariteetses koolis omandatud töökogemus on tegelikult kvaliteetsem ja väärtuslikum kui teistes erakoolides omandatud töökogemus. Ent seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikli 485 kohaselt saab tööstaaži tunnustamisel arvesse võtta ainult viimati nimetatud kogemust.

22 Lisaks on artikkel 485 vastuolus võrdse kohtlemise üldpõhimõttega, kuna sellega koheldakse erinevalt pariteetsete koolide õpetajaid ja riigikoolide tähtajalisi õpetajaid.

23 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on harta käesolevas kohtuasjas kohaldatav, kuna esiteks on tema eesmärk kindlaks teha, kas seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikli 485 tähenduses pariteetsetes koolides tähtajalise töötamise arvestamata jätmine on kooskõlas raamkokkuleppe eesmärgiga parandada tähtajalise töötamise kvaliteeti, tagades diskrimineerimiskeelu põhimõtte kohaldamise, ning teiseks on põhikohtuasja hageja „tähtajaline töötaja“ raamkokkuleppe klausli 3 lõike 1 tähenduses. Lisaks on riigisisene õigusakt „liidu õiguse kohaldamise“ akt harta artikli 51 lõike 1 tähenduses, kuna see puudutab liidu pädevusse kuuluvat valdkonda. Käesolev kohtuasi, mis puudutab tingimusi, mille kohaselt võetakse arvesse tähtajaliste õpetajate õpetamisperioode

nende töötasu määramisel haridusministeeriumi poolt tähtajatute õpetajatena töölevõtmisel, kuulub kahtlemata „liidu õiguse kohaldamise“ alla artikli 51 lõike 1 tähenduses, kuna see puudutab raamkokkuleppe klausli 4 tõlgendamist. Sellega seoses tuleb analüüsida, kas seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485 on kooskõlas töötingimuste valdkonnas võrdse kohtlemise põhimõttega ja diskrimineerimiskeelu põhimõttega, mis on sätestatud ka ELTL artiklis 157, EIÕK artiklis 14, Euroopa sotsiaalhartas ning direktiivides 2000/43 ja 2000/78.

24 Neil asjaoludel otsustas Tribunale di Napoli (Napoli esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [raamkokkuleppe] klausli 4 lõike 1 ja [liidu] õiguses töötingimuste alal kohaldatavat diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtet tuleb [harta] artiklit 21 arvestades tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused riigisisesed õigusnormid, nagu on sätestatud seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artiklis 485, milles on Corte suprema di cassazione (kassatsioonikohus) (vt selle kohtu töövaidluste koja kohtuotsused nr 32386/2019, nr 33134/2019 ja nr 33137/2019) tõlgenduses ette nähtud, et seadusega nr 62/2000 reguleeritud riigikoolidega võrdväärsete koolide tähtajalisi töötajaid koheldakse teenistusstaaži arvutamisel ebasoodsamalt võrreldes [haridusministeeriumi] tähtajatute töötajatega ainuüksi seepärast, et nad ei ole läbinud avalikku konkurssi või on õpetanud riiklikult tunnustatud pariteetses koolis, ehkki pariteetsete koolide tähtajalised õpetajad on töö laadi ning koolitus- ja töötingimuste poolest riigikoolide tähtajatute õpetajatega sarnases olukorras, sest nad täidavad samu töökohustusi ning neil on samad kutsealased, pedagoogilised, metoodilis-didaktilised, organisatoorsed ja suhtlemisoskused ning uurimistöö pädevus, mis on omandatud õpetamiskogemuse kasvades ning mis on samade riigisiseste õigusnormidega tunnistatud identseks, et võtta neid tähtajatult tööle alalistest kandidaatide reservnimekirjadest, mis kehtivad kuni ammendumiseni (vt dekreetseaduse nr 255/2001 artikli 2 lõige 2)?

2. Kas direktiivi 1999/70 kohaldamisel tuleb liidu õiguses töö valdkonnas kohaldatavaid võrdsuse üldpõhimõtet, võrdse kohtlemise üldpõhimõtet ja diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtet, mis on sätestatud ka [harta] artiklites 20 ja 21, [EIÕK] artiklis 14 (mis on harta artikli 52 järgi asjakohane), [Euroopa sotsiaalhartas], ELTL artiklis 157 ning direktiivides 2000/43 ja 2000/78, tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugune õigusnorm nagu seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485, mis kohustab võtma teenistusstaaži arvutamisel seoses töötasuga arvesse ainult õpetamistegevust selle ministeeriumi alluvuses või siis riiklikult tunnustatud riigi või kohalike omavalitsuste lepingulistes põhikoolides, riiklikult tunnustatud erakoolides, subsideeritud koolides, abikoolides, rahvakoolides ja tütarlastekoolides, millega koheldakse ebasoodsamalt ning diskrimineeritakse teenistusstaaži arvutamisel (pärast tähtajatult töölevõtmist [haridusministeeriumi] poolt) õpetajaid, kes töötasid tähtajaliselt pariteetsetes koolides ja kelle puhul ei tunnustata lisatöötasu tööstaaži alusel, mis määratakse seevastu õpetajatele, kes töötasid tähtajaliselt riigi- ja kohalike omavalitsuste koolides, riigi või kohalike omavalitsuste lepingulistes põhikoolides, riiklikult tunnustatud erakoolides, abikoolides, subsideeritud koolides, rahvakoolides ja tütarlastekoolides ning on sarnases olukorras pariteetsete koolide õpetajatega, mis puudutab töö laadi ja ülesandeid, tööd ja ametikohustusi ning koolitus- ja töötingimusi võrreldes seadusega nr 62/2000 reguleeritud pariteetsete koolide õpetajatega, sest nad täidavad samu töökohustusi ning omandavad õpetamiskogemise kasvades samad kutsealased, pedagoogilised, metoodilis-didaktilised, organisatoorsed ja suhtlemisoskused ning uurimistööde pädevuse nagu pariteetsete koolide õpetajad?

3. Kas [raamkokkuleppe] klausli 4 lõikes 1 kasutatud mõistet „võrreldav alatine töötaja“ ning kehtivas liidu õiguses töö valdkonnas kohaldatavat võrdsuse üldpõhimõtet, võrdse kohtlemise üldpõhimõtet ja diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtet, mis on sätestatud [harta] artiklites 20 ja 21, tuleb tõlgendada nii, et teenistusstaaži arvutamisel tuleb teenistus tähtajalise teenistujana pariteetsetes koolides võrdsustada teenistusega riigikoolides, riigi või kohalike omavalitsuste lepingulistes põhikoolides, riiklikult tunnustatud erakoolides, rahvakoolides, abikoolides, subsideeritud koolides ja tütarlastekoolides, sest nad täidavad samu ülesandeid ja ametikohustusi ning neil on samad kutsealased, pedagoogilised, metoodilis-didaktilised, organisatoorsed ja suhtlemisoskused ning uurimistööde alane pädevus?

4. Kas juhul, kui tuvastatakse, et seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485 on liidu õigusega vastuolus, kohustab [harta] liikmesriigi kohut jätma kokkusobimatu riigisisese õiguse allika kohaldamata?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene ja kolmas küsimus

Kolmanda küsimuse vastuvõetavus

25 Kõigepealt tuleb märkida, et Euroopa Komisjon väidab oma kirjalikes seisukohtades eelkõige, et kolmas küsimus on vastuvõetamatu, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole välja toonud mingit seost selles küsimuses viidatud harta artikli 21 ja põhikohtuasjas vaidluse all olevate riigisiseste õigusnormide vahel.

26 Lisaks puudutab see küsimus erinevat kohtlemist ühelt poolt seaduse nr 62/2000 artikli 1 lõike 2 tähenduses pariteetsete koolide tähtajaliste õpetajate ja teiselt poolt pariteetsete koolide loomisele eelnenud erakoolides ja riigikoolides samuti tähtajaliselt töötanud õpetajate vahel. Euroopa Kohtu praktikast tuleneb aga, et raamkokkuleppega rakendati ja täpsustati diskrimineerimiskeelu põhimõtet vaid osas, mis puudutab võrreldavas olukorras olevate tähtajaliste ja tähtajatute töötajate erinevat kohtlemist, ning see ei puuduta tähtajaliste töötajate teatavate kategooriate erinevat kohtlemist.

27 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et kuna eelmises punktis esitatud argument käsitleb diskrimineerimiskeelu põhimõtte ja raamkokkuleppe kohaldatavust sellisele erinevale kohtlemisele, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas, puudutab see problemaatika kolmanda küsimuse sisu, mitte selle vastuvõetavust, mistõttu tuleb seda analüüsida selle küsimuse sisulise analüüsi raames (vt analoogia alusel 19. septembri 2024. aasta kohtuotsus Consiglio nazionale delle Ricerche, C-439/23, EU:C:2024:773, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Teiseks tuleb meelde tuletada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale eeldab Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute koostöö raames vajadus anda liidu õiguse tõlgendus, mis oleks liikmesriigi kohtule tarvilik, et viimane järgib hoolsalt eelotsusetaotluse sisule esitatavaid nõudeid, mis on Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 94 sõnaselgelt ära toodud ja mille puhul eeldatakse, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on nendest teadlik (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Consorzio Italian Management ja Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Seega – nagu on ette nähtud kodukorra artikli 94 punktis c – on tingimata vajalik, et eelotsusetaotlus sisaldaks selgitust selle kohta, millistel põhjustel liikmesriigi kohus tõstatas liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel näeb (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Consorzio Italian Management ja Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on piisavalt selgitanud seost, mille ta on tuvastanud põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormide ning harta artiklites 20 ja 21 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtte ja diskrimineerimiskeelu põhimõtte vahel, ning välja toonud põhjused, miks nende põhimõtete tõlgendamine on tema arvates vajalik.

31 Seega on kolmas eelotsuse küsimus vastuvõetav.

Sisulised küsimused

32 Kõigepealt tuleb tõdeda, et esimese ja kolmanda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus tõlgendada raamkokkuleppe klauslit 4 ning harta artiklites 20 ja 21 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet.

33 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et harta artikli 21 lõikes 1 sätestatud diskrimineerimiskeelu põhimõte on liidu õiguse üldpõhimõtteks oleva ja harta artiklis 20 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtte spetsiifilisem väljendus (vt selle kohta 18. aprilli 2024. aasta kohtuotsus Dumitrescu jt *vs.* komisjon ja Euroopa Kohus, C-567/22 P – C-570/22 P, EU:C:2024:336, punktid 65 ja 66).

34 Mis puudutab võrreldavas olukorras olevate tähtajaliste ja tähtajatute töötajate erinevat kohtlemist, siis neid põhimõtteid on rakendatud ja täpsustatud direktiiviga 1999/70 ja eelkõige selle direktiivi lisas toodud raamkokkuleppe klausliga 4 (vt selle kohta 11. novembri 2010. aasta kohtumäärus Vino, C-20/10, EU:C:2010:677, punkt 56, ning 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri jt (ülikoolide teadustöötajad), C-40/20 ja C-173/20, EU:C:2022:985, punkt 87).

35 Kuivõrd käesoleval juhul puudutavad esimene ja kolmas küsimus sellist erinevat kohtlemist, siis tuleb neid analüüsida üksnes sellest direktiivist ja raamkokkuleppest lähtudes (vt selle kohta 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Vernaza Ayovi, C-96/17, EU:C:2018:603, punkt 20, ning analoogia alusel 15. mai 2025. aasta kohtuotsus Melbán ja Sergamo, C-623/23 ja C-626/23, EU:C:2025:358, punkt 49).

36 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et esimese ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas raamkokkuleppe klauslit 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe ette, et õpetajate riigikooli tähtajatult tööle võtmisel võetakse tööstaaži ja töötasu määramisel arvesse töötamisperioode, mis olid neil õpetajatel varem täitunud tähtajalises töösuhtes teatud koolides, mille toimimine ja korraldamine ei kuulu riigi pädevusse, kuid mis on nende õigusnormide kohaselt võrdsustatud riigikoolidega, samas kui need õigusnormid näevad ette, et riigikoolides, eelkõige tähtajatult töötanud õpetajatel täitunud töötamisperioode võetakse nende tööstaaži ja töötasu määramisel arvesse.

37 Mis puudutab raamkokkuleppe kohaldatavust ARi olukorras olevale õpetajale, siis tuleb meelde tuletada, et raamkokkulepet kohaldatakse kõigile töötajatele, kes teevad tasu eest tööd tähtajalises töösuhtes, mis seob neid nende tööandjaga. Ainuüksi asjaolu, et puudutatud isik on saanud tähtajatu töötaja staatuse, ei välista tema võimalust tugineda teatavail asjaoludel selles klauslis 4 sätestatud diskrimineerimiskeelu põhimõttele (vt selle kohta 18. oktoobri 2012. aasta kohtuotsus Valenza jt, C-302/11–C-305/11, EU:C:2012:646, punktid 33 ja 34, ning 19. septembri 2024. aasta kohtuotsus Consiglio nazionale delle Ricerche, C-439/23, EU:C:2024:773, punkt 38).

38 Kuna AR väidab eelotsusetaotluse esitanud kohtus, et teda koheldakse erinevalt seoses temal tähtajalise töötajana täitunud õpetamisperioodide arvesse võtmisega, siis tuleb asuda seisukohale, et raamkokkulepe on põhimõtteliselt kohaldatav ARi olukorras oleva õpetaja suhtes.

39 Raamkokkuleppe klausli 4 lõige 1 keelab kohelda tähtajalisi töötajaid töötingimuste osas ebasoodsamalt kui võrreldavaid alalisi töötajaid üksnes seetõttu, et neil on tähtajaline tööleping või töösuhe, välja arvatud juhtudel, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused. Selle klausli lõikes 4 on sätestatud sama keeld eriliste töötingimustega seotud teenistusaega käsitlevate nõuete osas (19. septembri 2024. aasta kohtuotsus Consiglio nazionale delle Ricerche, C-439/23, EU:C:2024:773, punkt 31).

40 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba otsustanud, et sellised töötasukategooriasse liigitamiseks töötatud aega puudutavad eeskirjad, nagu on ette nähtud seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artiklis 485, kuuluvad mõiste „töötingimused“ alla raamkokkuleppe klausli 4 lõike 1 tähenduses (vt analoogia alusel 19. septembri 2024. aasta kohtuotsus Consiglio nazionale delle Ricerche, C-439/23, EU:C:2024:773, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Samas nähtub käesoleva kohtuotsuse punktis 34 viidatud kohtupraktikast, et raamkokkuleppe klausliga 4 rakendati ja täpsustati diskrimineerimiskeelu põhimõtet üksnes osas, mis puudutab võrreldavas olukorras olevate tähtajaliste ja tähtajatute töötajate erinevat kohtlemist.

42 Eelkõige on selle klausli eesmärk kohaldada diskrimineerimiskeelu põhimõtet tähtajaliste töötajate suhtes, takistamaks seda, et tööandja võiks kasutada sellise olemusega töösuhet selleks, et jätta need töötajad ilma õigustest, mis on tähtajatutel töötajatel (vt selle kohta 22. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Baldonedo Martín, C-177/18, EU:C:2020:26, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika, ning samuti 15. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Presidenza del Consiglio dei Ministri jt (ülikoolide teadustöötajad), C-40/20 ja C-173/20, EU:C:2022:985, punkt 88).

43 Sellest järeldub, et erinev kohtlemine, mis põhineb muul kriteeriumil kui töösuhte tähtajalisus või tähtajatus, ei kuulu raamkokkuleppe klauslis 4 sätestatud keelu kohaldamisalasse (vt selle kohta 22. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Baldonedo Martín, C-177/18, EU:C:2020:26, punktid 53 ja 54 ning seal viidatud kohtupraktika).

44 Käesoleval juhul tuleb märkida, et nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 32–35 sisuliselt rõhutas, ei põhine seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artiklist 485 tulenev erinev kohtlemine mitte sellel, kas töösuhe on tähtajaline või tähtajatu, vaid selle haridusasutuse laadil, kus asjaomased töötajad töökogemuse omandasid.

45 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud teabest nähtub esiteks, et „pariteetses koolis“ tähtajalise õpetajana töötatud perioodide arvestamata jätmine õpetajate tööstaaži arvutamisel seoses nende tähtajatult töölevõtmisega haridusministeeriumi poolt tuleneb sellest, et nimetatud artiklis 485 puudub viide „pariteetsetele koolidele“.

46 Seega puudutab pariteetses koolis õpetajana töötatud perioodide arvesse võtmata jätmine nii tähtajalist kui ka tähtajatut tööd nendes koolides.

47 Seda asjaolu kinnitab ka põhikohtuasja hageja ise, kes väidab Euroopa Kohtule esitatud kirjalikes seisukohtades, et liikmesriigi õigus ei luba arvesse võtta „ei tähtajalist ega ka tähtajatut töötamist pariteetsetes koolides“.

48 Teiseks nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud teabest sisuliselt samuti, et lisaks asjaolule, et riigisisese õiguse kohaselt kajastuvad riigikoolides tähtajatult töötavate õpetajate tehtud töö ja sellele vastav staaž nende töötasus, võimaldab seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485 võtta nendes koolides tähtajaliselt õpetajana töötatud aega arvesse nende õpetajate tööstaaži arvutamiseks haridusministeeriumi poolt tähtajatult töölevõtmisel.

49 Neil asjaoludel, isegi kui eeldada, et õpetajad, kes olid töötanud seaduse nr 62/2000 artikli 1 lõike 2 tähenduses „pariteetsetes“ koolides tähtajaliselt, enne kui nad haridusministeeriumi poolt tähtajatult tööle võeti, ning riigikoolides tähtajatult töötavad õpetajad töötavad raamkokkuleppe klausli 3 lõike 2 tähenduses „samas asutuses“ ja need kaks töötajate rühma on Euroopa Kohtu praktikas kehtestatud kriteeriume arvestades võrreldavas olukorras, mistõttu võib viimati nimetatud õpetajaid kvalifitseerida „võrreldavateks alatisteks töötajateks“ klausli 3 lõike 2 tähenduses, tuleb asuda seisukohale, et selline erinev kohtlemine, nagu tuleneb kõnealuse seadusandliku dekreedi artiklist 485, ei kuulu raamkokkuleppe klauslis 4 sätestatud keelu kohaldamisalasse.

50 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele ja kolmandale küsimusele vastata, et raamkokkuleppe klauslit 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe ette, et seoses tähtajatult riigikooli tööle võtmisega õpetajate staaži ja tasu määramisel võetakse arvesse neil õpetajatel varem tähtajaliselt või tähtajatult töötades täitunud töötamisperioode koolides, mille toimimine ja korraldamine ei kuulu riigi pädevusse, kuid mis on kõnealuste õigusnormide kohaselt võrdsustatud riigikoolidega, samas kui need õigusnormid näevad ette, et riigikoolides, eelkõige tähtajatult töötanud õpetajatel täitunud töötamisperioode võetakse nende tööstaaži ja töötasu määramisel arvesse.

Teine küsimus

51 Kõigepealt tuleb märkida, et teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus tõlgendada tööhõive valdkonnas võrdse kohtlemise põhimõtet ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet, mis on sätestatud eelkõige EIÕKs ja Euroopa sotsiaalhartas. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole Euroopa Kohus pädev tõlgendama EIÕKd (vt selle kohta 10. veebruari 2022. aasta kohtuotsus Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (aegumistähtaeg), C-219/20, EU:C:2022:89, punkt 15 ja seal viidatud kohtupraktika) ega Euroopa sotsiaalhartat (29. juuli 2024. aasta kohtuotsus CU ja ND (sotsiaalabi – kaudne diskrimineerimine), C-112/22 ja C-223/22, EU:C:2024:636, punkt 28 ning seal viidatud kohtupraktika).

52 Sellest järeldub, et Euroopa Kohus ei ole pädev vastama teisele küsimusele osas, milles see puudutab EIÕK ja Euroopa sotsiaalharta sätete tõlgendamist.

53 Lisaks, arvestades käesoleva kohtuotsuse punktides 28 ja 29 meelde tuletatud kohtupraktikat, tuleb märkida, nagu seda tegi ka komisjon, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole nõutava täpsuse ja selgusega esitanud põhjusi, miks ta leiab, et ELTL artikli 157 ning direktiivide 2000/43

ja 2000/78 tõlgendamine näib talle põhikohtuasja lahendamiseks vajalik või kasulik, ega seost, mida ta näeb nende liidu õigusnormide ja selles kohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel.

54 Seega on teine küsimus vastuvõetamatu osas, milles see puudutab ELTL artikli 157 ning direktiivide 2000/43 ja 2000/78 tõlgendamist.

55 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas harta artiklites 20 ja 21 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõtet ja diskrimineerimiskeelu põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe õpetajate tähtajatult riigikooli tööle võtmisel seoses nende tööstaaži ja töötasu määramisega ette, et arvesse võetakse töötamisperioode, mis täitusid neil õpetajatel varem tähtajalisel töötamisel teatavates koolides, mille toimimine ja korraldamine ei kuulu riigi pädevusse, kuid mis on nende õigusnormide kohaselt võrdsustatud riigikoolidega, samas kui need õigusnormid näevad ette, et nimetatud eesmärgil võetakse arvesse töötamisperioode, mis on neil õpetajatel täitunud tähtajalisel töötamisel teistes koolides, eelkõige riigikoolides.

56 Tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui õiguslik olukord ei kuulu liidu õiguse kohaldamisalasse, siis puudub Euroopa Kohtul pädevus ning harta osutatud sätted üksi ei saa olla selle pädevuse aluseks (24. veebruari 2022. aasta kohtuotsus Viva Telecom Bulgaria, C-257/20, EU:C:2022:125, punkt 128 ja seal viidatud kohtupraktika).

57 Nimelt on harta sätted vastavalt selle artikli 51 lõikele 1 ette nähtud liikmesriikidele üksnes liidu õiguse kohaldamise korral. ELL artikli 6 lõikes 1 ja harta artikli 51 lõikes 2 on täpsustatud, et harta ei laienda liidu õiguse reguleerimisala kaugemale senisest pädevusest, ei lisa liidule uusi pädevusvaldkondi ja ülesandeid ega muuda aluslepingute teistes osades määratletud pädevust ja ülesandeid. Seega hartat arvestades peab Euroopa Kohus liidu õigust tõlgendama liidule antud pädevuse piirides (17. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Consulmarketing, C-652/19, EU:C:2021:208, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

58 Sellega seoses nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et mõiste „liidu õiguse kohaldamine“ harta artikli 51 lõike 1 tähenduses eeldab, et liidu õigusakti ja asjasse puutuva riigisisese meetme vahel on olemas seos, mis läheb kaugemale sellest, et tegemist on naabervaldkondadega või et üks neist valdkondadest avaldab teisele kaudset mõju (22. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Baldonedo Martín, C-177/18, EU:C:2020:26, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).

59 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale tuleb selleks, et välja selgitada, kas liikmesriigi meetme puhul on tegemist „liidu õiguse kohaldamisega“ harta artikli 51 lõike 1 tähenduses, teiste tegurite hulgas hinnata, kas asjaomaste riigisiseste õigusnormide eesmärk on liidu õiguse sätte rakendamine, milline on nende riigisiseste õigusnormide laad ja kas nendega taotletakse muid kui liidu õigusega hõlmatud eesmärke, isegi kui need riigisisesed õigusnormid võivad mõjutada liidu õigust kaudselt, ning seda, kas selles valdkonnas on olemas liidu õiguse erinormid või normid, mis võivad seda valdkonda mõjutada (22. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Baldonedo Martín, C-177/18, EU:C:2020:26, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).

60 Nagu nähtub esimese ja kolmanda eelotsuse küsimuse analüüsist, ei ole käesoleval juhul raamkokkuleppe klausliga 4 vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikkel 485, kuna nimetatud riigisisesest õigusnormist tulenev erinev kohtlemine ei

põhine sellel, kas asjaomaste töötajate töösuhe on tähtajaline või tähtajatu. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 50 märkis, puudub seega kõnealuse artikli 485 kohaldamisel vahetu seos nimetatud klauslis sätestatud diskrimineerimiskeeluga.

61 Lisaks ei nähtu Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust, et nimetatud artiklil 485 oleks seos mis tahes muu liidu õigusnormiga.

62 Järelikult ei saa põhikohtuasjas vaidluse all olevaid riigisiseseid õigusnorme pidada „liidu õiguse kohaldamiseks“ harta artikli 51 lõike 1 tähenduses.

63 Järelikult ei saa erinevat kohtlemist, mis tuleneb põhikohtuasjas vaidluse all olevatest riigisisestest õigusnormidest, hinnata hartas, eelkõige selle artiklites 20 ja 21 ette nähtud tagatiste alusel.

64 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et Euroopa Kohus ei ole pädev teisele küsimusele vastama.

Neljas küsimus

65 Neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et see kohustab seda kohut jätma seadusandliku dekreedi nr 297/1994 artikli 485 kohaldamata juhul, kui seda riigisisest sätet peetakse liidu õigusega vastuolus olevaks.

66 Esimesele, teisele ja kolmandale küsimusele antud vastust arvestades ei ole neljandale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

67 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse sama kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, lisatud 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klauslit 4

tuleb tõlgendada nii, et

sellega ei ole vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis ei näe ette, et seoses tähtajatult riigikooli tööle võtmisega õpetajate staaži ja tasu määramisel võetakse arvesse neil õpetajatel varem tähtajaliselt või tähtajatult töötades täitunud töötamisperioode koolides, mille toimimine ja korraldamine ei kuulu riigi pädevusse, kuid mis on kõnealuste õigusnormide kohaselt võrdsustatud riigikoolidega, samas kui need õigusnormid näevad ette, et riigikoolides, eelkõige tähtajatult töötanud õpetajatel täitunud töötamisperioode võetakse nende tööstaaži ja töötasu määramisel arvesse.

Allkirjad